

Артюх С.М. ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕКОЮ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

У чинному законодавстві сказано, що основними напрямками державної політики в галузі охорони праці є визнання і забезпечення пріоритету життя та здоров'я працівників по відношенню до результатів виробничої діяльності підприємства. Відповідальність за стан умов і охорони праці на підприємстві покладається на роботодавця, тобто на першого керівника.

Узагальнений аналіз виробничого травматизму дозволяє зробити висновок про те, що основою попередження травматизму на підприємствах є постійне вдосконалення організації праці та виробництва, чіткість і злагодженість в роботі всередині господарств і з представниками інших служб, зміцнення трудової і виробничої дисципліни, суворе дотримання державних стандартів безпеки праці, правил та інструкцій з охорони праці. В даний час багатьма дослідниками вирішується завдання переходу від ситуації яка склалася в галузі охорони праці, а саме від системи ліквідації наслідків до системи попередження таких негативних явищ, як травматизм і професійна захворюваність. При цьому для характеристики рівня безпеки при дії різних факторів все частіше використовується поняття «ризик».

Міжнародна організація праці (МОП) ніколи не приймала аргумент про те, що нещасні випадки і захворювання знаходяться в прямому зв'язку з виконанням виробничих завдань. Погані умови праці сприяють втраті фінансових і людських ресурсів, підривають продуктивність праці і якість продукції підприємств. За даними МОП, в даний час налічується більше ніж 2,78 мільйона смертей на рік в результаті нещасних випадків або професійних захворювань. І це на додаток до 374 млн. не смертельних травм і захворювань. Крім величезного впливу на сім'ї та громади, це дуже впливає на вартість бізнесу. Тобто високий рівень виробничого травматизму і відсутність ефективної профілактичної роботи щодо його запобігання, штрафні санкції від наглядових органів - традиційні проблеми багатьох підприємств.

Універсального способу для вирішення цих проблем існувати не може, але, з огляду на загальну практику, ці проблеми можна звести до мінімуму, застосовуючи міжнародний стандарт ISO 45001:2018 «Менеджмент охорони здоров'я та безпеки праці – Вимоги та настанови щодо застосовування», який є першим у світі міжнародним стандартом у сфері охорони здоров'я і безпеки праці (OH&S). Його впровадження забезпечує підприємству основу для підвищення рівня професійної безпеки, зниження ризиків на робочих місцях, створення і підтримання безпечних умов праці. В ISO 45001:2018 реалізований ризик-орієнтований підхід, який гарантує підприємствам результативність і постійне поліпшення системи менеджменту ОЗіБП в умовах постійно мінливого контексту.

Таким чином, основними потенційними вигодами для підприємства від використання стандарту є: скорочення випадків травматизму і професійних захворювань на робочих місцях; зниження кількості і тривалості лікарняних, плинності кадрів, що призведе до підвищення продуктивності праці, а також створення культури здоров'я і безпеки, в результаті чого заохочується активна участь співробітників в їх власній системі менеджменту ОЗіБП.